

Posledná večera

Pozeráme správy a dozvedáme sa o týraní žien i detí. Počúvame o násilí a vraždách. Bojujeme za spravodlivosť, mier i rovnosť medzi ľuďmi. Život sa nám javí ako ustavičný boj a každý neúspech nám berie istotu a vlieva strach. Bojíme sa poníženia a keď sa nám ho dostáva berieme ho ako porážku. Ale keď sa lepšie pozrieme na život a svet, uvidíme, že sú poníženia, ktoré sú dobrovoľné, z lásky, pre dobro človeka. Mamička sa skláňa k dieťaťu a spolu s ním sa hrá. Vžíva sa do jeho chápania i života a snaží sa mu čo najviac prispôsobiť, aby jej rozumelo a mohla mu pomáhať. Učiteľ sa snaží pochopiť rozmyšľanie študentov, aby im lepšie a konkrétnejšie vysvetlil zákonitosti vedy. Lekár sa skláňa k pacientovi a snaží sa rozumieť jeho bolesti a utrpeniu, aby ho mohol liečiť. Poznáme i tieto dojímavé a krásne prispôsobenia sa človeku, inými slovami poníženie sa z lásky. Prispôbojeme sa jeden druhému, odpúšťame si navzájom, sprevádzame sa životom a odprevádzame do večnosti.

Vieme, že keď to hovoríme, vyznieva to skôr ako pranie a nie ako skutočnosť. Učeníci boli pozvaní na veľkonočnú večeru. Sám Ježiš Kristus ich pozval a túžil s nimi byť veľkonočného baránka. A hneď na počiatku sa prejavila ich nechota prispôsobiť sa, pokoriť sa, a preto sa hádajú kto z nich je väčší. Je to posledná príležitosť byť takto spolu a oni sa medzi sebou škriepia a hádajú. A nie je to zriedkavé ani medzi nami. Sme tu veľmi krátko a koľko pritom z toho spoločného času venujeme dokazovaniu svojej veľkosti, koľko z neho sa škriepime, hádame a vzájomne napíname. Aké by to bolo iné, krásne, keby sme neboli takí ako sme. Nuž a akí sme? Vadíme sa a škriepime, ktorí z nás je ten najlepší, kto to najlepšie vidí. Inými slovami kto z koho. I naše bohoslužby, naše spoločné slávnosti stoja pod značkou tohto zlého sváru. Všetci by sme mohli byť bohatí, šťastní a spokojní, ale nie sme. Nevieme si odpustiť a nežičíme si navzájom. Cítíme, že by sme nemali závidieť, ale predsa to robíme. Vzájomne sa odsudzujeme, upierame jeden druhému a potom sme nervózni a nespokojní. Nájdú sa medzi nami i judáši, ktorí za peniaze predajú aj svoju dušu. To si ale nevšímame. Radšej sa venujeme sebe a svojim prednosťam pred druhými.

Tak vyzeral i začiatok poslednej večere. Boli tam učeníci zahľadení do seba i Judáš pripútaný k peniazom. Atmosféru tohto vzácneho stretnutia poznačoval nepokoj a hádky. Čo robíť v takejto chvíli? Napomínať? Zdalo sa to až smiešne znova a znova opakovať, čo im Majster povedal už mnohokrát. Výčitky sú pre nás vždy najľahším riešením, ale i najmenej účinným. Radi moralizujeme pokiaľ sa to netýka aj nás.

Okrem napomínania je aj účinnejší spôsob. Je ním čin, príklad. Táto posledná večera mala byť aj obetou, ku ktorej sa na počiatku nik z učeníkov nemal. Kto sa chce obetovať musí prekonať strach a ohľady. Kto sa chce obetovať musí spáliť na obetnom stole svoju veľkosť a musí sa stať služobníkom tých, za ktorých sa obetuje. Kto sa ide obetovať tomu nemôže ísť o seba, ale o vec, o človeka, o lásku. Ľudia, ktorí sú zamestnaní svojou veľkosťou, nemôžu konať službu otrokov. Pán Ježiš v tomto kritickom okamihu bez slova vstal. Všetci spozorneli. Zložil si sviatočné rúcho a vzal si zásteru. Opásal sa, nalial vodu do nádoby a v napätom tichu, plnom očakávania, čo sa bude diať, začal učeníkom umývať nohy. Učeníci boli veľmi prekvapení. V trápnom tichu, ktorým sa ozývala čľapotajúca voda sa im zdalo veľmi hlúpe ich hádanie, ich boj, kto je väčší. Začínalo im byť všelijako okolo srdca. „Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám.“ – to bola odpoveď pre nich i pre nás.

Áno, ponížovať nikoho nemôžeme, ani nesmieme. Poníženie nie je prehra. Poníženie nie je hanba, ale potreba. Poníženie patrí k životu. Je víťazstvom vtedy, ak je prejavom našej ochotnej lásky poslúžiť bližnému, prispôsobiť sa mu, odpustiť mu, alebo prijať ho takého aký je. Poníženie je zlé ak nás ponízuje človek, naše chyby, slabosti, alebo neviazanosti... Poníženie je našou slávou a cťou, ak nás k nemu vedie láska, úcta a túžba pomôcť človeku v tom, čo potrebuje, alebo pomôcť mu ak nie inak aspoň svojím príkladom, svojou láskou a odpustením. Naš Pán nám dal príklad. Umyl učeníkom nohy a medzi nimi aj svojmu zradcovi.

(OTEC MÁRIO)

Pavol Hrtus Jurina

Výstup na Golgotu

Koľkíže šli pred nami
a koľkí idú s nami
tou cestou tvrdou, krížovou
s vlastnými krížami.

Kríže sú ťažké niekedy,
a predsa nik tu nieje,
kto by chcel kráčať v šľapajach
Šimona z Cyreneje.

A niet tu ani Veroniky,
hoci dosť práce pre ňu,
čo by vám utrela vašu tvár
zarosenú,
niet ich tu - sami kráčame,
iba tešíme sa,
že cesta z tvrdej Golgoty
smeruje na nebesá.

Nám nepomôžu pevné hradby, ale pevné vzťahy

Azda všetci poznáme slovný zvrät potemkinovské dediny. Ide o to, že knieža Potemkin, aby oklamal ruskú cárovnu Katarínu II., dal postaviť zdanlivé domy a budovy z kulís, ktoré zďaleka vyzerali ako skutočné. Cárovnej to údajne stačilo. Toto nám však pripomína dôležitú pravdu: pohľad zďaleka ľahko oklame. Môžeme sa zamyslieť, či tiež niekedy nestavíme potemkinovské dediny, teda či niečo nepredstierame.

Čítanie z Druhej knihy kroník nám prináša zaujímavú informáciu.

Kňazské kniežatá i ľud kopili nevernosti, napodobňovali ohavnosti pohanov a poškvrnili Pánov dom v Jeruzaleme. Boh ich napomínal cez svojich poslov, ale oni ich vysmiali a tupili. Až vzrástol Pánov hnev proti jeho ľudu a už nebolo pomoci... Nepriatelia spálili Boží dom, zrúcali jeruzalemské múry, podpálili všetky paláce a zničili cenné predmety.

Z tejto informácie sa dozvedáme, že hoci sa ešte týčil jeruzalemský chrám a v ňom sa prinášali obety, hoci tam ešte boli vzácne nádoby a okolo Jeruzalema stáli pevné múry, obsah, duch sa už stratil a všetko pripomínalo potemkinovské dediny. Jeruzalemské obranné múry už nemali čo brániť. Preto ich Boh vydal do rúk nepriateľov.

Ťažko v tejto chvíli neobrátiť zrak k súčasnosti a nespýtať sa, čo to žijeme my teraz. Pevne vybudované štruktúry a inštitúcie, v ktorých už niet ducha, alebo vzťahy, ktoré nepotrebujú obranné múry, pretože sa bránia svojou vnútornou silou? V Cirkvi má byť jedno i druhé, ale ako pripomína kardinál Ratzinger, terajší Svätý Otec Benedikt XVI., „radšej menej organizovania.“ Všimnime si dejiny vyvoleného národa a zbadáme zaujímavý jav:

Izrael nepotreboval žiadne obranné valy, pokiaľ bol verný Pánovi. Po púšti putoval ako novorodenec, ako neoperené vtáča, ako šteniatko, ktoré sa nevie brániť pred pazúrmí dravcov — ale to ani nebolo treba, lebo Pán bol jeho ochranou, Pán bol jeho pastierom, ako strážca sa utáboril anjel Pána okolo bohabojných. Nebolo treba múrov, pretože vnútro bolo pevné. A naopak. Vždy, keď sa duch vytratil, budovali sa opevnenia, navonok silné a pevné, ibaže už nemali čo brániť. Nakoniec vždy padli.

Zdá sa, že na začiatku tretieho tisícročia stojíme pred dilemou: Budeme stavať opevnenia, alebo budovať vzťahy? Vzťahy k nášmu Pánovi a vzťahy medzi sebou.

Myslím si, že odpoveď je jednoznačná, veď Kristus už raz navždy zbúral múr rozdelenia, bolo by chybou znova ho budovať. Taký bol aj pohľad Jána Pavla II., keď hovoril: „Pre dejinnú cestu Cirkvi budú potrebné aj v novom storočí mnohé veci. Ale ak bude chýbať láska (agapé), všetko bude daromné.“

Skutočne. My nepotrebujeme pevné hradby, ale pevné vzťahy...
MARIÁN BUBLINEC

APRÍL 2006

Úmysly Apoštolátu modlitby

Všeobecný: Aby sa v každej krajine rešpektovali individuálne, spoločenské a politické práva žien.

Misijný: Aby Cirkev v Číne mohla vykonávať svoje evanjelizačné poslanie pokojne a v plnej slobode.

Úmysel KBS: V bolestiach a trápeniach nášho každodenného života nech nás posilňuje myšlienka: „Cez utrpenie a smrť k osláveniu.“

V sobotu 1. apríla 2006

bude svätá spoveď pred Veľkou Nocou

Od 10:00 do 12:00 hod.

V nedeľu 2. apríla po druhej sv. omši bude stretnutie rodičov detí, ktoré pôjdu na Prvé sväté prijímanie

Sväté omše v 4. týždni pôstneho obdobia

28.III. utorok

18.00 + Fridrich Bilčík (30dní)

29.III. streda

18.00 + Michal Vavrinčík a rodičia

31.III. piatok

18.00 + Ladislav Vavrinčík, manž. Rozália
syn Jozef a manž. Helena

1.IV. sobota

18.00 za zomrelého, nedožitého 70 rokov.

Upratovanie kostola č.d. 101 - 122

2.IV. 5. pôstna nedeľa

8.00 za farníkov

9.15 na úmysel ordinára

Liturgický kalendár

27.III. pondelok sv. Nikodém, sv. Rupert, biskup

28.III. utorok bl. Renáta, mučeníca

29.III. streda sv. Ludolf, biskup, mučeník

30.III. štvrtok sv. Ján Klimak, opát

31.III. piatok sv. Benjamín, diakon, mučeník

1.IV. sobota sv. Hugo, biskup

Slovo na dnes

Ľahko pochopíte, že slabý potrebuje silného, ale zrejme ťažko porozumiete tomu, že práve tak silný potrebuje slabého.

Jean Vanier

Prameň požehnaní

Ešte ako dieťa som sa istého kňaza spýtala, prečo sa rodia postihnuté deti a prečo je toľko ľudí v starobe chorých, odkázaných na milosrdenstvo druhých. Dostala som odpoveď, ktorá ma zamestnáva podnes: „Sú tu preto, aby sa zdraví pri nich učili milosrdenstvu.“

Určite nejde o vyčerpávajúcu a jedine správnu odpoveď - veď dať presnú odpoveď na otázku utrpenia nevinných sa zatiaľ nikomu nepodarilo, kus pravdy však na tom asi bude.

„Na niektorých ikonách nie Je Kristus zobrazený ako milosrdný Samaritán, ale ako onen poranený: z neho vychádza požehnanie a spása,“ upozorňuje dominikán Michael Marsch. A vo svetle Kristovho výroku: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili (Mt 25, 40), je také zobrazenie vlastne úplne presné.

To však znamená, že musíme trochu zmeniť perspektívu. Bežne by sme asi vnímali vzťah medzi Samaritánom a raneným tak, že Samaritán je ten, kto preukazuje milosrdenstvo, kto niečo dáva, a ranený je príjemcom tohto milosrdenstva. To je určite pravda, ale nie celá. Tým, kto obdarováva, je totiž paradoxne aj ten, komu sa slúži: „z neho vychádza požehnanie a spása“, ako píše otec Michael.

Krásne to vyjadril Jean Vanier, keď písal o vzťahu zdravých a chorých či mentálne postihnutých v spoločenstve Archa:

„Už tridsať rokov žijem s handikepovanými mužmi a ženami a niektorí z nich sú postihnutí veľmi ťažko. Každý deň však objavujem túto pravdu: potrebujeme sa navzájom.“

Ľahko pochopíte, že slabý potrebuje silného, ale zrejme ťažko porozumiete tomu, že práve tak silný potrebuje slabého. A práve o tom by som vám chcel hovoriť, o skutočnosti, že potrebujeme ľudí malých, zraniteľných...“

Kateřina Lachmanová, „O milosrdenstve“

Mlčať znamená súhlasit'

Jeho meno je sväté a vzbudzuje hrôzu; bohabojnosť je počiatok múdrosti a múdro robia všetci, čo ju pestujú; jeho chvála ostáva naveky. (Ž 111)

„Človek má právo karikovať Mohameda, Ježiša i Jahveho“ - zazneli 2. 2. 2006 v čítaní zo zahraničnej tlače v Slovenskom rozhlase slová moderátora. Bol to citát z istého francúzskeho denníka, ktorého redaktor takto komentoval protesty moslimov proti uverejneniu karikatúry tohto moslimského proroka. V okamihu, keď som si uvedomila, ako ďaleko môže zájsť nadutosť, pýcha a opovážlivosť človeka, doslova mi prebehol po chrbte mráz. Človek, tvor, ktorého Boh s láskou stvoril, za ktorého Boží Syn Ježiš Kristus priniesol obeť kríža, cíti sa natoľko veľkým, že sa chce vyvyšovať nad svojho Stvoriteľa a domáha sa práva robiť karikatúry Boha. Aké sväté bolo slovo Jahve pre starozákonný Boží ľud! Obraz Boha bol pre nich taký posvätný, že ho nesmeli nijakým spôsobom spodobovať. A dnes? Človek má vraj právo karikovať Boha! V mene slobody - slobody tlače, slobody vyjadrovania svojich názorov... Zákon etickej samoregulácie z čias, keď sme sa jej domáhali, odchádza do nenávratna. Možno si niektorí poviete, čo tam jedny noviny, jeden redaktor. No tu nejde o jednotlivca, o človeka, ktorý raz predstúpi pred Pána a bude sa sám za seba zodpovedať. Toto je súčasný svetový trend, obraz spoločnosti, ktorej súčasťou sme my všetci. Z Francúzska zaznel hlas o zákaze náboženských symbolov, z parlamentu EÚ vyšiel návrh na európsku ústavu, v ktorej nemôže byť zmienka o Bohu, v parlamente EÚ zaznieva kritika tých poslancov, ktorí obhajujú kresťanskú morálku, bránia aby ich poverili niektorými funkciami, lebo sú vraj priveľmi kresťanskí, v Holandsku (i v iných krajinách) sa uzákonila eutanázia, dokonca eutanázia nevyliciteľne chorých detí a na schválenie je údajne pripravený zákon o eutanázii duševne chorých... Vo viacerých krajinách EÚ zaznieva požiadavka rovnosti práv homosexuálov a lesbičiek a v nejednej sa už uplatňuje tzv. zákon o partnerstvách ľudí rovnakého pohlavia (aj v Česku ho parlament schválil, i keď ho prezident ho nepodpísal). Je len otázkou času, kedy budeme pod tlakom, aby sa aj u nás takéto zákony prijali. Z EÚ totiž už zaznela ostrá kritika Poľska a Litvy, ktoré sa stavajú proti takýmto zákonom. U nás sa predstavitelia vlády postavili proti prijatiu Zákona o výhrade vo svedomí a niektorí poslanci chcú poslať Cirkve do nenávratna... toto je obraz aj nášho sveta.

Moslimovia pre uverejnené karikatúry svojho proroka robia revolúciu a životom za ne zaplatil už aj katolícky kňaz, hoci Svätý Otec a iní predstavitelia Cirkvi sa v tejto veci jednoznačne postavili na obranu moslimov. Nemôžem v tejto súvislosti nevysloviť otázku: Ako sa my, kresťania katolíci stavíme k tomu, keď ľudia urážajú a hanobia Boha? Koľko bolo karikatúr, koľko výsmechu z ukrižovaného Krista od našich autorov - písaného slova, karikatúr či grafiky len v posledných rokoch? Koľko kníh je na našom knižnom trhu, koľko filmov, divadelných hier - spomeniem iba najväčší hit súčasnosti: Da Vinciho kód - knižne a už aj v kinách...

Nie, neschvaľujem násilné formy protestov radikálnych moslimov, ich nenávisť voči všetkému, čo nie je moslimské, ale pýtam sa: boli by sme my katolíci ochotní postaviť sa jednotne za kresťanské ideály, protestovať proti urážkam Boha, proti útokom na mravnosť, na obranu Cirkvi...? Moslimovia považujú Mohameda za proroka. Ich bohom je Alah. A predsa tak bránia nedotknuteľnosť toho, koho si ctia! My, katolíci, ale aj kresťania všeobecne, znesieme urážky Ježiša Krista, ktorého vyznávame nie ako proroka, ale ako Božieho Syna, teda samého Boha. Nevieme zaujať jednotný postoj, lebo nás

rozdeľujú mnohé veci tohto sveta. Boli by sme dnes schopní ísť do ulíc či na námestia a ticho sa modliť a prosiť o odpustenie pre tých, čo urážajú, tak ako kedysi na Hviezdoslavovo námestie? Nie hŕstka veriacich, ale tisíce a vo všetkých našich mestách? Myslím si, že nie, aj keby sa niekto podujal usporiadať takého modlitbové stretnutie. Veď sa nedokážeme zrieknuť ani televíznych programov, ktoré doslova ničiu morálku a dovolíme ich sledovať aj deťom, či ešte deťom, nevieme sa zrieknuť bulvárnej tlače a finančne mocne zvyšujeme zisky jej vydavateľov, kupujeme, ospravedľujeme novinárov a čítame noviny, ktoré neraz hanobia Cirkev. Stratili sa tí, čo sa kedysi stavali na obranu viery a dožadovali sa práv pre veriacich. Dnes sa svojich práv (ktorých majú aj tak hojne) domáhajú iba tí, čo sú na druhej strane bariéry. Menšina vládne väčšine (aspoň podľa výsledkov sčítania ľudu). Pouvažujme teraz v pôstnom období aj nad tým, čo by sme boli ochotní obetovať za Krista a za svoju Cirkev.

Na záver by som rada odcitovala úryvok veriacej psychológky Evy Jaššovej z článku uverejneného v časopise Liturgia (1/2006, str. 10 - 11):

Za zvonenia kľúčov sme si sľúbili lásku, pravdu i slobodu. So slobodou v útrobach danajského trójskeho koňa k nám svorne vpochodovala sloboda voči všetkému. Znalci gréckych bájí si iste spomenú na veštkyňu Kasandru, ktorá volala víťazným trójskym bojovníkom ťahajúcim veľkého dreveného koňa do nádvorja: Nevpúšťať!

Aj my sme so slobodou prejavu vpustili dnu slobodu voči akémukoľvek prejavu, otvorili sme sa i nebývalo nekultúrnemu slovníku, dovtedy cenzurované médiá potemneli krvou, ľudský duch sa čoraz hlbšie začal skrývať pod odhalenou pokožkou. Dobrú noc nám z obrazovky začali dávať tzv. Kňazky lásky. Ono predpolnočné komerčné lascivne „zavolaj!“ nám začalo miešať karty ľudských hodnôt...

Vzdáme sa ich celkom, alebo zostaneme verní dedičstvu otcov, tým úžasným hodnotám, ktoré máme zakódované v génoch, lebo nám ich vstěpovali generácie našich predkov? Keď už nevládzeme verejne prejavíť svoj názor a mlčíme, aspoň to naše mlčanie využívajme na vrúcnu modlitbu a žime podľa Krista.

X. Duchoňová

Korene

Liberálni teológovia, ktorí chcú vypestovať kresťanstvo bez Boha, relativizujúci moralisti usilujúci sa urobiť z Desatora prikázaní „Desatoro odporúčaní“ a redukcionisti každého druhu vysvetľujúci nevysvetliteľné sú si dobre vedomí toho, čo vie každý lesný robotník.

Vyvrátiť korene stromu bezo zvyšku nie je možné inak ako stálym a systematickým rozkmitávaním koruny a kmeňa.

Inými slovami...

*Nespochybňujme majstrovstvo majstrov
spochybňovania. Vedia dobre, že spochybnenie pravdy
má väčšiu deštruktívnu silu ako jej poprenie.*

„Na minútku s Maxom Kašparom – Inými slovami...“

sv. Ján Klimak
30. marec

Sv. Ján Klimak dostal prírmenie podľa názvu jeho najvýznamnejšieho diela nazvaného Rebrík do neba (Klimax tou Paradeison či Scala Paradisi). Východní kresťania ho volajú aj Lestvičníkom (lestvica - rebrík). Práve vo východnej tradícii patrí popri sv. Jánovi Zlatoústom, sv. Bazilovi Veľkom či sv. Gregorovi Naziánskom k najčastejšie citovaným autorom. Sv. Ján Klimak pochádzal pravdepodobne z Egypta alebo Palestíny. Dátum jeho narodenia nie je známy. Ako uvádza jeho životopisec mních Daniel z kláštora v Raithu (juhozápadne od Sinaja), v 16 rokoch sa pridal ku skupine pustovníkov a začal viesť mníšsky život. Za duchovného otca si vybral brata Martyra, lebo nikto iný sa mu nezdal taký múdry a schopný. Po štyroch rokoch zložil rehoľné sľuby, a keď Martyr zomrel v jeho náručí, rozhodol sa opustiť komunitu a žiť v úplnej samote. Vyhľadal opustenú jaskyňu, kde strávil štyridsať rokov. Jeho majetkom bol iba drevený kríž, stôl, Sväté písmo a niekoľko spisov

cirkevných otcov. S ostatnými pustovníkmi sa stretával len v nedeľu na svätej omši vo vzdialenom kostole. Nežil však v úplnej izolácii od sveta. V tom čase veriaci často navštevovali mužov svätého života a pýtali si povzbudenie či radu v duchovných otázkach. Ani Ján nemal núdzu o takéto návštevy. Inak jeho dni vyplňali modlitby a rozjímanie nad Božím slovom a dielami patristiky.

Nadšený učením veľkých mužov Cirkvi, odcestoval do Egypta, aby ešte hlbšie prenikol do ich myšlienok. Počas púte k sebe priťahoval zástupy ľudí. Mnohí našli u neho radu, uzdravenie tela i duše. Jeho svätosť nadchla aj istého pustovníka Mojžiša, ktorého Ján prijal za duchovného syna.

Ako šesťdesiatročného ho mnísi v raithskom kláštore v zvolili za opáta. Z toho času pochádza aj jeho známe dielo Rebrík do neba, v ktorom opísal skúsenosti z mníšskeho a pustovníckeho života, citoval starých asketických autorov, no predovšetkým sa opieral o vlastnú životnú skúsenosť. Sám ho porovnával k Jakubovmu rebríku: má tridsať stupňov, z ktorých každý zodpovedá jednému roku Kristovho života pred jeho verejným vystúpením. Ide o asketickú úvahu o potláčaní nerestí a dosahovaní čnosti.

Ján Klimak stál na čele kláštora štyri roky. Potom sa znovu vrátil do púšte, kde sa pripravoval na smrť. Zomrel okolo roku 649.

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
Vo Vištuku